

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
FIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Beck lengyel külügyminiszter nem enyhített a feszültségen

Lengyelország nem hagyja magát a balti államoktól elszakítani
A Hitler kancellár által említett 25 éves
egyezményre Lengyelország nem kapott ajánlatot
Készen áll a Németországgal való békés célu tárgyalásra

Az európai helyzet súlypontja vándorlásában most Varsóhoz érkezett. Az egész világ feszülten várta és figyelte Beck József lengyel külügyminiszter beszédét, amely felgöngyöltette azt az ötesztendő külpolitikát, amelyet a szónok mesteri ügyességgel és találékonysággal szőtt. Beck ezredes beszéde mentes maradt minden diplomáciai homálytól és szavai semmi kétséget nem hagytak hátra. Lengyelország Danzigot és a korridort olyan életfeltételének tekintti, amelyből nem engedhet. „A bökének nagy az ára” — mondotta — de Danzig — úgy látszik — a lengyelek számára értékesebb, mintsem abból engedni lehessen.

Diplomáciai ügyesség nyilvánult meg Beck külügyminiszter beszédének azon részében, a melyben a nyugati hatalmakkal való barátságot nem újkeletűnek, hanem évtizedek során át állandósultnak tünteti fel és ha a németek az 1934. évi szerződés idején nyíltan nehezményezték volna ezt a barátságot, akkor a szerződést Lengyelország nem kötötte volna meg. Ezzel egyszerűen felszámolta azt a keserűséget, amelyet a kérdéses szerződés annak idején a nyugaton, főleg a franciáknál, maga után hagyott. Hátra van még annak a keserűségnek felszámolása, amely a német-lengyel viszonylatban az 1934. évi szerződés német részről való felmondása okozott. Pillanatnyilag ezen fordul meg az európai béke, amely Beck intranzigens és határozott beszédével nem szilárdult meg. Most már csak az olasz közvetítés adhat a danzigai kérdésnek fordulatot.

A varsói német követ nem jelent meg a beszéd elmondásánál

Varsóból jelentik: Beck ezredes, lengyel külügyminiszter, pénteken délelőtt 11 órakor mondta el a sejmben

világszerte nagy érdeklődéssel várt beszédét.

A lengyel nemzetgyűlés hatalmas termét zsúfolásig megtöltötte a közönség. Jelen voltak a kormány tagjai, a képviselők, a szenátorok, valamint a varsói diplomáciai kar tagjai és

a diplomaták közül egyedül csak Moltke varsói német nagykövet hiányzott,

aki néhány nap előtt Németországba utazott. A nagy érdeklődésre való tekintettel a beszédet nemcsak a varsói rádió közölte és továbbította több külföldi állomásnak, hanem Varsóban is minden nagyobb és forgalmasabb nyilvános helyeken hangszórókat állítottak fel.

Beck külügyminiszter beszédét azzal kezdte meg, hogy a nemzetközi események szükségessé szökták tenni a külügyminiszter számára azt, hogy tájékozódást nyújtson. Ő ezt a tájékoztatást mindig a képviselőház és a szenátus külügyi bizottságainak ülésin szokta megadni. Eddig felesleges volt ugyanis a nagy nyilvánosság tájékoztatása. Az újabb események azonban azt is szükségessé tették és ezért részletesen kívánja kifejezni a lengyel kormány nézeteit a jelenlegi nemzetközi helyzetről és az utóbbi időben felmerült problémákról. Időrendben vizsgálva az év eseményeit, elsősorban az Angliával kötött egyezményről kell szólni.

AZ 1934. ÉVI EGYEZMÉNY KÍSÉRLET VOLT

— Diplomáciai úton történt többszöri érintkezés után — mondotta a lengyel külügyminiszter, — amelyeknek

az volt a célja, hogy meghatározza a két ország területét, londoni utam alkalmával

megkötöttünk egy egyezményt, amely a kölcsönös segélynyújtás elvén épül fel.

Azokkal a kijelentésekkel, amelyeket most tesztek, azt óhajtom, hogy a lengyel közvélemény is megtudja, hogy londoni tartózkodásom során az angol államférfiak részéről országunk iránt olyan megértéssel és érdeklődéssel találkoztam, ami lehetővé tette, hogy a legnagyobb őszinteséggel tárgyaljunk le minden kérdést, minden problémát és minden eshetőséget, semmit el nem hallgatva.

Mindenekelőtt világosan és félreértés nélkül megállapíthatjuk a két kormány szándékainak azonosságát az európai vitás kérdések tekintetében.

Meg kell itt jegyezni, bizonyos, hogy sem Angliának, sem pedig Lengyelországnak nincsen senkivel szemben támadó szándéka. Mint mondtam, a megállapodást Londonban megkötöttük és a francia politika vezetői részéről is olyan kijelentések hangzottak el, hogy

ez a megállapodásunk az európai politika alakulásának szempontjából döntő tényező lehet.

Meg kell egyúttal említenem, hogy maga Hitler német birodalmi kancellár is kötött velünk megállapodást, még pedig 1934-ben. Mielőtt a kérdések jelenlegi állására rátérnék, erre rövid visszajelentést teszek. Az a tény, hogy tevékeny

Danzigról tárgyalni sem lehet

— De ez sem lenne még nagyobb baj, — folytatta. — Ha a német kormány a korábbi nyilatkozataival és kijelentéseivel szakítva, magatartásával azt célozta az 1934-ben létrejött támadást kizáró egyezményvel, hogy elszigetelje Lengyelországot a nyugati nagyhatalmaktól, úgy a szerződésnek ezt az értelmezését mi magunk azonnal visszautasítottuk volna.

részt vettem ennek a megállapodásnak a létrehozásában, köteletségemre teszi, hogy néhány felvilágosítással szolgáljak. Az 1934. évi német-lengyel megállapodás a nemzetközi politika nagy eseménye volt. Kísérlet volt ez arra, hogy kedvező mederbe tereljünk két egymással szembeeső és nagy nép kérdéseit. Bizonyos, hogy kettőjük között sok nézeteltérés és ellentét merült fel a történelem hosszú során. Bizonyos, hogy az is, hogy az évszázadok során igen sok rosszindulat és gyűlölet gyülemlett fel és ezért

nagy dolog volt megteremteni a teljes kibékülést.

A lengyel politika mindig igyekezett az igaz és őszinte békét megteremteni az idegen államokkal. De ez a megállapodás minden tekintetben nagy jelentőségű volt, de különösen nagy jelentőségűnek ígérkezett.

Attól a pillanattól kezdve azonban, amikor a két szerződő fél közül az egyiknek a politikája eltér az általuk kötött szerződés, vagy megállapodás szellemétől, abban a pillanatban már nincs nagy jelentősége semmiféle megegyezésnek

és akkor már a szerződő felek leginkább a köztük létrejött megállapodás aláírását szokták sajnálni. Az 1934. évi szerződés

igazi értékét elvesztette akkor, amikor olyan megnyilvánulásokat láttunk, amelyek létérdekeinkkel összeférhetetlenek

és amelyek állandó ellenvetésekre és ellenmondásokra szolgáltak alapul. De térjünk át a jelenlegi helyzetre: Németország ugyanis úgy fogta fel a londoni megegyezést, mint amely Németország ellen irányult volna, mint amely okot szolgáltatott volna az 1934. évi német-lengyel megállapodás felbontására. A német birodalmi kormány ellenvetéseket és kifogásokat tett ellene és jegyzékét intézte a lengyel kormányhoz, a melyről csak később derült ki, hogy azt ellenes indulatú sajtóértesülések alapján állította össze. Ez azonban még nem lett volna baj. Ebben az időben érkeztem vissza Londonból és felismerve a helyzetet, mindjárt kijelentettem, hogy

hajlandó vagyok kihallgatáson fogadni a varsói német nagykövetet, hogy vele részletesen megtárgyaljuk a történeteket. A varsói német nagykövet azonban a mai napig sem jelentkezett nálam kihallgatáson.

Hogy pontos képet alkossunk a helyzetről, fel kell vetnünk a kérdést, hogy velem van szó. A nyugattal szemben való magatartásról már beszéltem, most fenn maradt annak a kérdésnek a tisztázása, amely Danzig szabad város jövőjét és sorsát, valamint az ezzel összefüggő más problémákat illeti, amelyeket az utóbbi időben német oldalról vetettek fel. Vizsgáljuk meg ezeket a

kérdéseket, az egyiket a másik után. Ami Danzigot illeti, általános megjegyzéseket teszek. Danzig szabad várost nem valami szerződés találta ki, hanem mint ilyen, évszázadok óta fennáll, a lengyel-német érdekek gyakorlati közösségének eredményeként. A város létjogosultságát és erős fejlődését annak köszönhetjük, hogy a legnagyobb lengyel folyó torkolatánál fekszik. El kell ismerni, hogy Danzig lakosságának túlnyomó többsége ma is német, de az ottani németiség jóléte Lengyelország gazdasági erejétől függ. Mi a magunk részéről soha sem akartunk semmiféle nyomást gyakorolni a szabad város német lakosságának kulturális fejlődésére, vagy nemzeti eszméjére. Maguk a német államférfiak is több ízben kijelentették, hogy tiszteltetésben tartják felfogásunkat és mi több ízben kijelentettük és most is határozottan kijelentjük, hogy

ebben a kérdésben nem lehet tárgyalni Németország és Lengyelország között.

Március 26-án ajánlatot tettünk a német birodalmi kormányknak, hogy közösen biztosítsuk valamilyen formában Danzig szabadváros fennállását, de ajánlatunkra, amelyet tárgyalás kellett volna, hogy kövessen, mind a mai napig sem kaptunk választ. Ezért most ismételt és határozottan ki kell jelentenem, hogy

Lengyelország nem mondhat le sohasem Balti-tengeri kijáratáról.

Ugyanez a szempont tartható fenn a pomerániai vajdaság tartományainak kérdésében, amelyet rövidesen korridorok szoktak nevezni.

A NÉMETEK ELISMERIK AZT — AMI ÚGYIS A LENGYELEKÉ

Közölte ezután a külügyminiszter, hogy a lengyel kormány nem kívánja a korridorral teljesen elszakítani Németországot Kelet-Poroszországtól és ennek bizonyosságul sok engedményt tett. Így megtette azt is, hogy a vonaton áttutató német utasoktól nem kívánt útlevelet. De hajlandó megtenni ezt azokkal az utasokkal is, akik autókon teszik meg a korridoron keresztül vezetű utat.

Nem szabad azonban elfelejteni — folytatta beszédét a külügyminiszter, — hogy úgy Danzig kérdésében, mint ebben a kérdésben egyoldalú engedményekről van szó, amelyet Németország tőlünk követel. Jól tudjuk, hogy a megengedések nemzetközi téren nem szoktak egyoldalú engedmények alapján létrejönni, hanem azokat a kétoldalú engedmények hozzák létre. A német birodalmi és a lengyel kormány között közvetve voltak diplomáciai megbeszélések ugyan, de ezeknek során

a 25 évre szóló megnevezési egyezmény ajánlatát nem vetették fel német részről konkrét formában.

Igaz, hogy történetek egyes tekintélyes német helyek részéről ilyen célzások. A német kancellár legutóbbi beszédében azt ajánlotta, mint engedményt, hogy Németország elismeri és elfogadja végleges határoknak a mostani német-lengyel határokat. Erre vonatkozólag meg kell állapítani, hogy itt arról van szó, hogy elismerik azt, ami de jure és de facto a mi birtokunk. Ez azonban nem változtatja meg továbbra sem azt a felfogásunkat, hogy a német kívánások az engedményeket illetően egyoldalúak.

„NEM KELL A MINDENÁRON VALÓ BÉKE“

Beszédének végén még a következőket mondotta:

— A lengyel diplomácia kemény és elszánt törekvéseinek a béke a célja. Békés célokkal és békés szándékokkal bármikor készek vagyunk tárgyalni Németország képviselőivel. Ha a birodalmi kormányt is ezek a szempontok vezetik, akkor semmi sem áll útjában a további tárgyalásoknak. A béke értékes és kívánatos dolog. A világháború vérfürdőjéből kikérült nemzedék megérdemli a béke korszakát. De bizony a béke ma nagyon megdrágult. Mi lengyelek nem ismerjük a „békét minden áron“. És ne feledjük, hogy egy dolog van, aminek nincsen ára és ez a bécület.

A lengyel parlament tagjai viharos óvációt fogadtak Beck külügyminiszter beszédét.

Beck lengyel külügyminiszter beszédét európaszerte és a tengerentúli is óriási érdeklődés előzte meg. A lengyel törvényhozás nagyjelentőségű ülésére az európai és amerikai sajtó több rendkívüli kiküldött munkatársa érkezett meg és több, mint 200 amerikai rádióállomás közölt tudósítást a lengyel diéta mai üléséről. Érdekesebb, hogy ezeket a tudósításokat az üléssteremből közvetítették.

A beszéd Londonban és Párisban jó hatást keített

Londonból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter beszédét Londonban kedvezően fogadták. A Press Associated szerint, amint várható volt, a beszéd minden kihívástól mentes, de határozott hangú volt. Beck olyan módon fejtegette az általános helyzetet, ahogyan azt egy széles látókörű, tapasztalt államférfitől el lehet várni. Hangsúlyozták Londonban, hogy kívánatos volna, hogy Németország részéről a Beck által óhajtott békés és megértő szellemben folytatott megbeszélések a danzigi kérdésben a lengyelekkel.

Beck lengyel külügyminiszter beszéde képezi a párisi délutáni lapok főeseményét. A lapok valamennyije megállapítja, hogy a beszéd nyitva hagyta a német-lengyel tárgyalások kapuját.

A L'Intransigeant azt írja, hogy Lengyelország nem fogja tűrni, hogy elszorítsák a Balti kumtől. Elfogadhatatlan, hogy lengyel területeken keresztül korridor létesítsenek Kelet-Poroszország felé.

„Nagy árat fizetett Lengyelország a német revíziós törekvések abbahagyásáért“

A német és lengyel sajtó vitája az 1934. évi egyezmény megsértéséről, kölcsönös szemrehányások az öt éves Trauga Dei után

A német-lengyel kérdés döntő napjaiban, a mikor Beck lengyel külügyminiszter beszédében felgöngyöltette a problémát, érdekes egy német és egy lengyel lap cikkén keresztül a történeti sorrendet és a történetek bírálatát is megismertetni.

Közöljük a lengyel félhivatalos, a Gazeta Polska cikkét, amely a lengyel-német viszonyról szól és melyet egyik legtekintélyesebb szavú lengyel újságíró, Kasimir Smogorzewsky, a lap berlini szerkesztője írt. A cikk így hangzik:

— A lengyel-német szerződés mindkét részről a politikai bölcsesség ténye kell legyen és a do ut des elvére kell, hogy támaszkodjék. Lengyelországgal szemben

a német revíziós törekvések abbahagyásáért nagy árat fizettünk.

Elismertük a német fegyverkezési egyenjogúságot, nem akadályoztuk meg Hitler kancellárt a német nemzet egységesítésében és beleegyeztünk

Hogyan alakult ki a németellenes hangulat?

Az így érthető ideges atmoszférában Berlin megújítja energikus formában a danzigi követeléseit. Ennek a prozopozíciónak a tartalma és ideje, amikor ezt megújították, voltak okai, amelyek elfogadhatatlanná tették. Ebben a helyzetben

Kárpátjának Magyarország részéről történt megszállásához való hozzájárulás már nem tudta a lengyelországi hangulatot megváltoztatni.

Amikor a németek a katonai presszió politikáját kezdték alkalmazni Lengyelország bekerítésére, az 1934-es szerződés szellemére és szövegére komoly csapást mértek. Ha Németország ilyenképpen interpretálja ezt a szerződést, akkor semmi akadályja sincs annak, hogy Lengyelország hasonlóképpen járjon el. Másképpen nem is lehet. Semmiféle fenyegetés nem hat ráink. Nem jelenti ez azt, hogy mi lemondunk politikai jószomszédi viszonyunkról. Ha Danzigról van szó, Lengyelország már régen adott egy észszerű szabályozási prozopozíciót Németországnak, de minden egyoldalú határozatba, ami sérti a mi érdekeinket, soha bele nem egyezünk.

A LENGYEL „ÉLETTER“ TÖLTÉRJED AZ ORSZÁG HATÁRAIN?

A Gazeta Polska cikkére a Neues Wiener Tagblatt varsói levelezője adott figyelemreméltó választ. Miután ismertette a Gazeta Polska cikket, a következőképp folytatta választát:

„Lengyelországot belemanővrozták egy álláspontba“

Smogorzewsky találóan hangsúlyozza, hogy az 1934-iki szerződés bizonyos hangulatot teremtett meg, amelyet határozottan érezni lehetett az egész európai politikában. Mindkét partner a különböző időszakokban azonban bizonyos párhuzamos érdeklhelyzetek mellett követte a maga céljait. Mindenesetre

nyugaton a két ország politikáját az elmúlt öt esztendőben teljesen bizonyos összjátéknak fogták fel.

Ebből következett a lengyel-francia szövetség tényleges gyengülése. Magának a lengyel sajtónak számos megnyilatkozása, amelyek heves kritikát gyakoroltak a francia szövetségstárs felett, kételkedtek annak értékében. A Prágához intézett ultimátum után a múlt évben az Express Poranny nyíltan felvetette azt a kérdést, hogy

a danzigi nemzeti szocialista szervezet felállítása. Az Olsa-vidéket a német akciótól függetlenül nyertük vissza és ezt megszerezhettük volna korábban is, ha résztvettünk volna abban a politikában, amit most Berlinben bekerítési politikának neveznek. Ezzel szemben

a németek meghálálták ezt nekünk a Kárpátja kérdésében elfoglalt meglepő álláspontjukkal,

továbbá a danzigi kérdés olyatén való megoldásának kísérletével, amely nem alapszik az észszerű politikán. Március közepén meglepő politikai és katonai intézkedések egész sorozatával letek meg minket a németek, ugymint Cseh-Morvaország annektálásával, Szlovákia protoktorátusba való vételével, a Memel-vidék megszállásával minket olyan védő katonai intézkedések alkalmazására kényszerítettek, amit különben más országok is megtettek.

A Gazeta Polska fejtegetései a Lengyelország és Németország közötti merev egyensúly feltételezéséből indulnak ki, ami azonban nem felel meg az 1934-es szerződés szándékainak és amit nem ismertek el az elmúlt öt év alatt. Minden fél követhette volna a maga érdekeit.

Ha Németország emellett többet nyert is, úgy ezért Lengyelország nem tehet neki szemrehányást.

A lengyel sajtó úgy állítja be a dolgot, mint hogyha a cseh és morva protoktorátussal a „német élettér“ fogalma veszedelmes imperialista ügyvé váltott volna, amely Lengyelország ellen irányul. Egészen elfelejti, hogy a lengyel külpolitika számára már régóta fennáll a „lengyel érdekek élettér“, amely messze túlhaladja a lengyel államhatárokat, a lengyel népi határokat. Lengyel felfogás szerint

ebbe a térbe beletartozik a Baltikum és a dunai térség bizonyos határai.

A lengyel és német politika itt ütközik egymással össze. A lengyel közvélemény a Memel-vidék visszatérését a birodalomhoz különösen erős csapásnak érezte, holott nem lehet elvitatni azt, hogy itt német területről van szó, amely nem is határos Lengyelországgal. Azonban ez a „lengyel érdekek térsége“ való beavatkozás volt. Itven magatartás mellett Lengyelország nélkülöz minden jogot ahhoz, hogy Németország szemére vesse az imperializmust.

van-e egyáltalában értelme a Franciaországgal való szövetségnek és hogy nem kell-e Lengyelországnak az új helyzetből levonnia a megfelelő következtetéseket? Lengyelország belsőleg és külsőleg eltávolodott a nyugati hatalmaktól. Elszakadt Versaillestől. Most ismét keresi a nyugati világhoz való csatlakozást.

Bele engedte magát manővroztatni a Németországgal való szembeállásba, ami huzamosan nem tartható fenn.

Választhat aközött, hogy a Nyugattal véglegesítse a Németország elleni bekerítő politikát, vagy választhatja azt a lehetőséget, amely a birodalommal való együttműködést jelenti Közép-Kelet-Európában. Lengyelország válaszon áll — fejezi be cikkét a Neues Wiener Tagblatt,

Folytatják az angol-orosz tárgyalásokat

Potemkinnal való nézeteltérés és a hadsereg buktatta meg Litvinovot, Szurics párisi szovjetkövét is lemondott. A német sajtó Hitler beszéde után közeledést várt Angliától

Tardieu a versaillesinál is szigorubb békefeltételt jóslt Németországnak

Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung megállapítja, hogy újból elmaradt Anglia megfelelő válasza a német békés gesztusra. A lap hivatkozik arra az elismerésre, amellyel Hitler kancellár a legutóbbi birodalmi gyűlésen elmondott beszédében a brit gyarmatosító munkának adózott. Chamberlain miniszterelnök alsóházi nyilatkozatában ennek ellenére adós maradt a válasszal és helyette

bizonytalan értékű cáfolatot adott a brit bekerítő politikára.

A lap ezután foglalkozik Tardieu volt francia miniszterelnöknek Hitlerhez intézett levelével, a melyben a francia államférfi megállapítja, hogy a versaillesi békeszerződés nem bánt elég szigorúan Németországgal, de remélhető, hogy újabb európai háború után a németeknek sokkal keményebb feltételeket fognak szabni.

Az angol parlamentben Chamberlain jelenlétében hasonló megnyilatkozások történtek. Végül a lap utal arra, hogy úgy látszik, szükséges figyelmeztetni Angliát, hogy Németország csak a viszonyosság feltétele mellett hajlandó békepolitikát folytatni a brit birodalommal szemben.

NEM SZAKADTAK MEG AZ ANGOL-OROSZ TÁRGYALÁSOK?

Londonból jelentik: Az angol alsóház péntek délutáni ülésén Chamberlain miniszterelnök egy képviselő felszólalására kijelentette, hogy az angol-orosz tárgyalások tovább folynak és a javaslatok, valamint ellenjavaslatok kicserélése folyamatban van.

Pénteken miniszterközi értekezlet volt, amelyen megvizsgálták a tanácskötársaságok szövetsége által előterjesztett április 15-iki javaslatra adandó angol választ. A kormány szűkebb körű külügyi bizottsága szintén ülésezett. A Havas-ügynökség értesülése szerint ez alkalommal Beck lengyel külügyminiszter pénteki beszédét vizsgálták meg.

A PÁRISI SZOVJETKÖVET IS LEMONDOTT

Varsóból jelentik: Az Express Porany moszkvai értesülése szerint Surics párisi szovjet nagykövét, aki Litvinov bizalmas munkatársa volt, benyújtotta lemondását.

Potemkin, a Szovjet helyettes külügyi népbiztosa, hirtelen megszakította ankarai tartózkodását és visszautazott Moszkvába.

Török politikai körökben azt hiszik, hogy Potemkin és Litvinov között a biztonsági rendszer módosítási kérdésében nézeteltérés merült fel és Litvinov azért mondott le.

A TABORNOKOK BUKTATTAK MEG LITVINOVOT

Lengyel lapjelentések szerint Litvinov bukása drámai körülmények között következett be. Sztalin kedden magához kérte a külügyi népbiztost és közölte vele, hogy a vörös hadsereg tábornokai határozottan ellenzik az együttes biztonság politikáját. Litvinov erősen védelmére kelt ennek a politikának és a Sztalinnal való szóváltása egyre élesebbé vált. Sztalin azzal vetett véget az izgalmas vitának, hogy felszólította Litvinovot, adja át azonnal Molotovnak a külügyi népbiztosság vezetését. Ez meg is történt, még pedig abban a formában, hogy Litvinov Sztalinnal történt kihallgatása után nyomban benyújtotta lemondó levelét.

FRANCIAORSZÁG BÄRMIKOR KÉSZ LENGYELORSZÁGÉRT HARCOLNI

Beavatott francia politikai körökben esütörtökön az a benyomás vált urrá, hogy Litvinov lemondása következtében a szovjet külpolitika irányvonala nem fog megváltozni és az marad, ami az utóbbi években volt. Bonnet külügyminiszter és a lengyel nagykövét közötti találkozásról azt jelentik, hogy Franciaország teljes egészében fenntartja Lengyelországgal szemben azt az álláspontját, amelyet Daladier és Bonnet a kamara külügyi bizottsága előtt nemrégben le-

szögezett. Franciaország Lengyelország mellett áll mindenkor, amikor annak létérdeke fenyegetve van és amikor a lengyel kormány megállapítja a beavatkozás szükségességét.

MUSSOLINI TERVE A DANZIGI KÉRDÉS RENDEZÉSÉRE

Londonból jelentik: A Daily Mail szerint Mussolini miniszterelnök a danzigi viszály megoldására új tervet dolgozott ki, amely szerint Danzig új alkotmányt kapna. A terv biztosítaná Németország fennhatóságát a város felett, ugyanakkor azonban biztostéket nyújtana a danzigi lengyel kereskedelmi és gazdasági érdekek védelmére, valamint Gdnia lengyel kikötő jellegének rendezésére. Az olasz miniszterelnök tervét Ciano fogja ismertetni Ribbentropnal.

Pál régensherceg Rómából való visszaérkezése előtt nem lesz megoldás a szerb-horvát kérdésben

Belgrádból jelentik: Macsek, a horvát parasztpárt vezérének lapja, a Hrvatski Dnevni pénteki számát, amely a szerb-horvát tárgyalások megszakadásáról ad hírt, a hatóságok elköbölték. A cikk belgrádi politikai körökben nagy meglepetést keltett. Beavatott körökben hivatalos közlemény megjelentét várják, amely megadja a lehetőséget a tárgyalások újrafelvételére.

Hangoztatják, hogy félreértés áll fenn, amelyben a kormányzatánacs nem ellenezte a megállapodást, csupán a Macsek által kért biztosítékokra vonatkozólag voltak kifogásai, illetőleg nem járult hozzá.

Hivatalos körökben érdeklődéssel várják, hogy a jelenlegi belpolitikai helyzetre való tekintettel mi lesz a Cvetkovics-kormány sorsa. Nem valószínűtlen, közli a tudósítás, hogy

a Cvetkovics-kormányt Korosec-kabinet váltja fel.

Az azonban tény, hogy Pál kormányzóhercegnek Rómából való visszatérése előtt nem várható a helyzet tisztulása.

Öfelsége a Könyvhónap megnyitó ünnepén

Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király és a kormány tagjainak jelenlétében avatták fel pénteken Bucurestiben a „könyvhónapot” a Senatulul térén levő pavillonban. Petre Andrei nemzetnevelésiügyi miniszter, Radulescu Motru az Akadémia el-

nöke, Al. Rosetti, Ianitiu, H. Condiescu mondtak beszédeket, amelyeket Öfelsége válaszolt és magasztalású beszédében rámutatott arra a szükségességre, hogy az olvasóközönség támogatása mennyire fontos a kulturális munka kifejtői irányában.

Ribbentrop és Ciano szombaton találkoznak

Megvitatják a varsói beszéd által teremtett új helyzetet

Ribbentrop külügyminiszter tegnap este több napos tartózkodásra Felsőolaszországba utazott. Ezzel kapcsolatban a Stefani iroda a következőket jelenti:

Ciano és Ribbentrop tanácskozásai a tengely két képviselőjének alkalmat fognak adni

Fontos változások lesznek a májusi menetrendben

Bucurestiből jelentik: A CFR igazgatósága elhatározta, hogy a nyári menetrendet május 14-vel lépteti életbe. Az új menetrend jelentős változásokat fog tartalmazni, így a 201 és 202 számú Bucuresti és Curtieci között közlekedő gyorsvonatokat Rapidokká alakítják át és a 21., 22. számot fogják viselni. A 401-402 számú gyorsvonatok kizárólag Bucuresti és Halmeiu között, a 403-404 számú gyorsvonatok pedig Bucuresti-Szatmár között fognak közlekedni. A jelenlegi 407-410, valamint a 408-409 számú vonatok útját, amelyek Darmanesti és Cluj között közlekedtek Ilvamicán át, egészen Csernovitzig meghosszabbították. Valamennyi Rapid és gyorsvonat, amely Bucuresti és Arad között közlekedik, Ploestin át a Coslari háromszögön keresztül fog közlekedni.

arra, hogy mélyrehatóan szemügyre vegyék a nemzetközi helyzetet, amelyet a bekerítés politikája jellemez. Ezt a bekerítést a két nyugati nagyhatalom Németország ellen és következés-kép Olaszország ellen folytatja. A valóságban ennek a politikának nyilvánvalóan nincsen sikere, miután számos állam kihangsúlyozottan állást foglalt a semlegesség mellett, más államok viszont kimondottan elismerték a német-olasz törekvések építő jellegét. Jellemző, hogy a háborus célok politikája még Moszkva részéről is nehézségekkel találkozhat. A tengelyállamok éber figyelemmel kísérik az eseményeket és tovább folytatják azokat a törekvéseket, amelyek az igazságosságon alapuló új rend létrehozására irányul.

Göring tábornagy tegnap este megérkezett San-Remoba, ahol igen szívesen fogadták.

Ciano gróf olasz külügyminiszter holnap délelőtt Milánóba utazik, hogy a délelőtt 11 óra-kor odaérkező Ribbentrop német birodalmi külügyminisztert személyesen fogadhassa. Az olasz lapok kiemelik Ribbentrop és Ciano útjával kapcsolatban, hogy figyelemre méltó, hogy a kettőjük közötti tárgyalásra Beck lengyel külügyminiszter beszéde után kerül sor, amiből az következik, hogy a két nagyhatalom az új helyzetnek megfelelően határozza meg magatartását.

LESZERELIK A MAGINOT-VONAL TARTALÉKOSAIT

Metzből jelentik: A Daily Express jelenti, hogy a francia vezérkar megkezdte annak az egymillió főnyi tartalékos hadseregnek általános leszerelését, amelyet áprilisban hívtak be a Maginot-vonal személyzetének megerősítésére. Ez annyit jelent, hogy nem tartanak többé közvetlen támadástól ezen a vonalon. A határ védelmét azonban nem gyengítik és egyes helyeken a leszereltet újabb behívottakkal pótolják.

CSAK MÁJUS 28-AN LESZ A MADRIDI GYŐZELMI FELVONULÁS

Londonból jelentik: A Reuter-iroda gibraltári levelezője szerint a még Spanyolországban tartózkodó idegen önkéntesek szállítására a madridi győzelmű felvonulásig, amelyek utolsó dátuma május 28., nem kerülhet sor.

A megcsappant építkezési kedv folytán mindössze harminchét lakóház épül 1939-ben Temesvárott

Néhány esztendő előtti még úgy nőtt ki a földből Temesvárott a sok új ház, mint erdőn eső után a gomba. Évről-évre azonban lanyhult az építkezési iram. A mostani esztendőben azt lehet mondani, hogy

az építkezés teljesen pang.

Mi ennek az oka? Nem kell nagyon kutatnunk. A felelet kézenfekvő. Egyrészt nagyon megrágtult minden építési anyag, másrészt pedig már régen nem tapasztalt ilyesmi mértékben beállott a pénzügy. A bankkölcsönrel való építkezés sem lehetséges, mert a pénzügyintézetek elzárkóznak tőkéik kihi-telezése elől.

Temesvár városának százezernél jóval több lakosa van. Ennyi lélekszám mellett nem számít, hogy a városi mérnöki hivatalban

január elsejétől máig százhat építési engedély iránti kérvényt nyújtottak be.

Ez jóformán egyenlő a semmivel. Májustól kezdve előző években sem igen adtak be több ilyen kérvényt, mert aki építkezni akar, az siet idejekorán megkapni az engedélyt. Figyelembe kell venni ezenkívül azt is, hogy a százhat kérvény közül kettőt visszavontak, hármat pedig még nem vésztettek, vagyis nem mondták meg meg, hogy voltaképpen mit is akarnak építeni. Öt kérvény egyszerű faké-rités emelésére vár engedélyt. Engedélyt kértek ezenkívül négy istálló, két garázs, három műhely, négy raktár, egy éléskamra, egy veranda és egy víz-

medence építésére. Harmincöt olyan kérvény érke-zett be a városi mérnökséghez, amelyeknek benyuj-tói különböző átalakításokhoz kívánnak engedélyt. Ezek is mind kisebb munkálatok. Meglévő házak-hoz való földalékok építése ügyében mindössze kilenc kérvény érkezett. Ezek sem jelentős munkák,

Új lakóházat mindössze harminchétet építenek ebben az évben Temesvárott.

Kétemeletesen magasabb ház nem épül az idén. Két-eemeletes is csupán kettő. Az egyik harminnégy, a másik húszonnégy lakószobával. Egyemeletes ház egy létesül. A többi harminnégy ház mind föld-szintes lesz és ebből is mindössze tizenhat épül uc-cai fronton, a többi tizenötöt régebbi házak ud-varain csinálják, hogy így a meglévő telket job-ban kihasználják.

Az építkezési kedvnek ez a pangása maga után vonja azt, hogy igen

sok építési munkás, aki a tél nincstelensége után keresetet remélt, a nyáron át is munkanélküli marad.

Naponta nagy csoportokban ácsorognak az építé-si munkások a városi mérnökség előtt. Nemosak azt lesik, nem fogadnak-e föl közmunkákhoz dolgozó ke-zeket, hanem megrohanják az ott merforduló épí-tésmérnököket és közművesmestereket is: nem kap-hatnának-e náluk munkát? Természetes, hogy az építőipar meddősége kihát más iparágakra és a kereskedelemre is.

VÁRJON!

Néhány nap múlva újra kaphatók az eredeti ALFA LAVAL és PERFEKT szeparátorok, minden nagyságban

„INGRICO“

betéti társaság

Ing. Richard Bieger & Co.

TEMESVÁR, IV., Bratianu-ucca 37. szám
Telefon: 31—57.

Európa viharsarka

A európai politika gyújtó lencséje ismét Dan-zig felé irányult. A Balti tengernek ez a legfonto-sabb pontja évszázadokon keresztül nem egy izben volt anémet történelem izzó talaja és a nemzeti szo-cialista uralom alatt is számtalanszor tört elő a danzigi kérdés. A volt lengyel—német barátság át-menetileg tartalékolta Németország danzigi törek-veit, azonban Hitler legutóbbi beszédében nyil-tan kifejtette álláspontját a kérdés felől és Lengyelország hajthatatlan magatartása ismét ki-élezte a lengyel—német viszályt. Nem lehet tudni, hogy a végsőkig feszült húr valóban elpattan-e, annyi azonban bizonyos, hogy a háború lehetősége megint felmerült.

A danzigi kérdést mindenbizonyval a nyugati nagyhatalmak Németországgal szemben képviselt politikája érlelte meg. A Varsónak nyújtott angol—francia biztosíték gyors cselekvésre készíti a Harmadik Birodalmat és ez a Danzigi kérdés sző-nyegre dobása. Danzig a lengyel kereskedelem fő-úttere és Németországnak két célja lehet; egy vele szemben merev álláspontot reprezentáló állam útőterének elvágása és az iparilag, kereskedelmileg és stratégiailag oly fontos terület elnyerése.

Danzig 1894 négyzetkilométer területű, tehát mindössze egyharmada egy erdélyi megyének. La-kóinak száma 420 ezer, magának a városnak pedig 270 ezer lakosa van. Hatalmas hajógyárak, jelen-tékeny fegyver, lözser és ágyúgyárak, gépgyárak, szesz, vegyszeti, cukor, papír, likőr, szappan, do-hány, kőtelgyárak, vagy 14 sórgyár, olajfinomítók, malmok, tőzsdék, hatalmas gabonarakárók teszik Danzig iparát és kereskedelmét gazdaggá. Környé-ke szebb, mint bármely más német tengerparti vá-rose. Danzig városa középkori jellegű palotáival, gyönyörű régi középületeivel romantikusnak hat. Az 1343-ban épített óriási méretű Mária plébánia templom, a XIII. században épült Katalin-templom az építészet világhírű alkotásai. Rendkívül érde-kes épületeinek nagy része még a tizennegyedik és tizennyolcadik században épültek. A városi könyv-tárban 80 ezer könyvet őriznek, a múzeumokban felhalmozott történelmi és művészeti relikviák fel-becsülhetetlen értékűek.

Kikötőjében évente több ezer hajó fordul meg. Neufahrwesser-kikötőt 850 méter hosszú gránit-móló védi a tenger hullámeréseitől.

Danzig már az első római császárok idejében fontos kereskedő telep volt és már 1260 óta a kö-zépkor legkiválóbb kereskedelmi városa. A XIV. században a thorni békében Nyugat-Poroszorszá-gal együtt lengyel fennhatóság alá került ugyan, de a lengyel királyoktól a német lovagrend elleni háborúban kifejtett jelentékeny tevékenységéért nagy kiváltságokat kapott. 1577-ben Báthory Ist-ván lengyel király támadását visszaverték. 1734-ben az oroszok bevették és megsarcolták. Szabadsá-gát csak 1772-ben, Lengyelország felosztása után nyerte vissza, de a Visztula torkolata nélkül, amely orosz birtokká lett. Húsz évi függetlenség után a város is behódolt II. Frigyes Vilmos porosz ki-rálynak. A poroszok uralma 1807-ben ért véget. amikor Lefebre francia vezér foglalta el, aki 20 millió frank hadisarcot vetett ki a lakoságra. A tiltsiti béke visszaadta ugyan Danzig függetlensé-gét, de Franciaország továbbra is nagy nyomást gyakorolt. A porosz uralom 1814-ben vette kezde-tét, míg az 1919-es versaillesi szerződés elszakította Németországtól.

A vihars történelmi múltú gazdag terület is-mét történelmi idők központjában áll. Európának ez a kis pontja — amely mindkét államnak annyira fontos — izzó parázs lett. Csak lángra ne lobbanjon

A helytartóság június elsejével felmondta összes vidéki telefonállomásait

A telefontársaság — mint azt megirtuk — április elsején olyan intézkedést léptetett életbe, amely a vidéken lényegesen megrágtítja a tele-fonállást. Eddig ugyanis az volt a rend, hogy a vidéki telefonelőfizetők — tekintettel arra, hogy az egyes községekben kevés telefonállomás van, előfizetése pedig annyi, mint a sok előfizetővel rendelkező városokban — külön díjazás nélkül kaptak összeköttetést az ugyanegy járásban fekvő községek telefonelőfizetőivel. Április else-jétől kezdődőleg a telefontársaság ezt a rendet megszüntette és

a vidéken egyik községből a másikba folyta-tott telefonbeszélgetésért is külön helykö-zí díjat szed,

ami a telefont megrágtítja.

Különösen érzik ezt a drágulást a közigaz-gatási hivatalok, a főtisztviselők, jegyzőse-

gek, amelyek naponta egymással számos beszél-getést kénytelenek folytatni. A helytartóságon Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnökle-tével tartott megbeszélésen foglalkoztak ezzel a kérdéssel és elhatározták, hogy

a helytartóság június elsejére valamennyi vi-déki telefonállomását felmondja.

A ürgös hivatalos érintkezést a telefon helyett táviratok utján fogják fenntartani. Különbön is — mint arról már beszámoltunk — a helytartó-ság hatáskörébe tartozó öt megye területén sa-ját telefonhálózatot létesít, amely még ebben az évben megkezdí miködését és a helytartó-ságot az összes alája tartozó vidéki hivatallal összekö-tti. A helytartóság saját telefonhálózatának épí-tését már májusban kezdik meg és pedig Krassó megyében.

Lelőtte feleségét és csábitóját

Véres dráma a francia fővárosban

Párisból írják: Véres féltékenységi dráma játszódott le szombat este a franciaországi Nan-terre városában. Gruwé Kléber gyári felügyelő, amikor hazatért lakására, feleségét, Christiane-t poggyászok fölé hajolva csomagolni látta.

— Elmegyek, elegendő van már ebből az életből.

A férj rákiáltott:

— Megőrültél?

Rövid, izgalmas szóváltás után így fakadt ki Gruwé:

— Biztos megcsaltál, azért akarsz elmenni.

Egész hajnalig ostromolta feleségét kérdé-ssekkel:

— Mondd meg, kivel csaltál meg?... Ki a szeretőd?... Szeretted?... Mióta csalsz meg?... Valld meg!...

Végül pedig kifakadt:

— Most már tudom, hogy megcsaltál!...

Bizonyos!... Bizonyos!...

Az asszony makacsul hallgatott.

Hajnál felé kinyitotta Gruwé a ház kapuját és lesbe állt. Nem kellett sokáig várnia. Rö-viddel később ismeretlen férfi lépett be a ka-pun. Gruwé követte. Amikor az ismeretlen az ő lakásuk hátsó szobájára elé ért, rákiáltott:

— Ott maradsz! Megértettél?

Ezzel otthagytta az idegent és a szomszédos szobában termett, ahol a felesége még mindig csomagolt.

— Ezért fizetni fogsz, te céda! — ordított rá Gruwé és megragadta puskáját.

— Könnyörülj rajtam! — esett térdre előt-te Christiane.

— Késő! — válaszolta a férj.

Az asszony menekülni próbált, tett is öt lé-pést, de ebben a pillanatban nyakán találta a golyó. Lerogyott.

— Most rajtad a sor, kutya! — rontott a kívül álló ismeretlenre a megcsalt férj.

A következő pillanatban a csábitó szétro-ncsolt állal esett össze. Mzután Gruwé saját mel-léneke szegte a fegyvert.

A szomszédok felriadtak a lövések zajára és csendőrért futottak. Nem sokára megérkeztek a mentők is. A két férfit kórházba szállították, az asszonyon már nem tudtak segíteni: Chris-tiane életével lakolt hűtlenségéért.

DÉLI HÍRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

Németország és Olaszország építette Európa legkitünőbb autótutjait

Háromezer kilométer ut épült Németországban. 300.000 munkást foglalkoztat utépítéssel Németország

Berlinből jelentik: Az utóbbi időben sok sző esik a német autóstroadák építéséről. Ezeknek a nagyszerű műutaknak létesítése a Harmadik Birodalomban az elmúlt néhány esztendő folyamán valóban rendkívül nagy méreteket öltött és

a modern autóstroadák építése terén ma kétségtelenül Németország vezet. A modern vívmányoknak megfelelően épített és felszerelt műutak létesítését először Olaszország honosította meg. Nyomban ezután Németország is megkezdte ezeknek építését és ezt követte Franciaország próbálkozása, amely azonban messze mögötte maradt Olaszország és a Harmadik Birodalom egyre jobban fejlődő utépítési programjának.

Különösen Németország volt az, amely felismerte az autóstroadák rendkívüli jelentőségét és ennek megfelelően

a birodalmat keresztül-kasul hálóztta a „Führer útjaival“, ahogy az autóstroadákat Németországban elkeresztelték.

Az első ilyen autóstroadát Németországban 1934-ben építették és azóta

a forgalomban lévő gépkocsik száma megkétszereződött.

Az is megállapítást nyert, hogy a Harmadik Birodalomban a repülőgép után a gépkocsi a leggyorsabb közlekedési eszköz. Ami pedig a biztonságot illeti, ezeken az autóstroadákon ez nagymértékben megnövekedett. Végül pedig megállapítást nyert, hogy az autóstroadák építése óta 40 százalékkal csökkent.

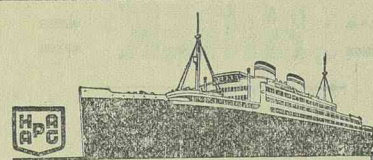
A mai napig egy-egy ilyen autóstroadán óránként 2650 kocsi is áthalad. Egy legutóbb megjelent kimutatás szerint 1938-ban 3063 kilométernyi műutakat adtak át a forgalomnak és ugyanekkor újabb 3700 kilométer építését kezdték meg. Az elvégzett munkálatoknál

5 millió 300 tonna cementet használtak fel, 300.000 munkást foglalkoztattak, akik viszont 120 millió munkanapot dolgoztak. Még ezenkívül 13.000 kilométer műüt elkészítése van tervbe véve.

A kimutatás azt is közli, hogy az elvégzett 3063 kilométer hosszú autóstroadák építésénél 290 millió köbméter földet és egyéb anyagokat szállítottak a munkálatok színhelyére. Ennek óriási méreteire jellemző, hogy a Panama-csatorna építésénél „mindössze“ 220 millió köbméter építőanyagra volt szükség. Végül az autóstroadák létesítésével párhuzamosan 5700 hidat is építettek, amelyeknek hosszúsága összesen 514 kilométert tesz ki. Jelenleg a német autóstroadák hálózata a következőképpen néz ki:

Frankfurt—Hannover: 400 kilométer, Karlsruhe—München 239 kilométer, München—Salzburg: 123 kilométer, Berlin—München: 523 kilométer, Drezda—Gera: 179 kilométer, Berlin—Hannover: 230 kilométer, stb.

Ezeknek az utaknak létesítése természetesen nemcsak hadászati, de gazdasági szempontból is nagy jelentőséggel bír. Ami pedig szintén nem utolsó sorban jöhet számításba, az ilyen nagyműüt építések révén a munkanélküliség nagy mértékben csökkent.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengerentúli utazások

gyorsan, kényelmesen és olcsón a Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

ÉSZAKAMERIKA (Kanada)

KÖZÉPAMERIKA

DÉLAMERIKA (Chile, Peru)

AUSZTRÁLIA, KELET-ÁZSIA

összes fontos kikötőbe

Tanulmányi és üdülési utazások

a tengeren egész éven át

Afrika-utazások

A Német-Afrika járatokkal Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie

S. A. R.

TEMESVÁR, I., Merciuca 1. szám
Telefon: 36—66.

Levél Calinescu miniszterelnökhöz

Bucurestiből írják: Armand Calinescu miniszterelnök egy fővárosi magyar kisebbségi csoport részéről a következő és a román állam érdekeivel szolidaritású nyilatkozatot kapta:

Alulírott magyar etnikai eredetű Bucurestiben letelepedett és minden társadalmi réteget képviselő állampolgárok ezennel bejelentjük, hogy szolidaritás vagyunk azzal a levéllel, amelyet kolozsvári nemzettestvéreink küldtek Önnek és amelyben kifejezést adtak annak az elhatározásuknak, hogy megvédik teljes erejükkel az ország függetlenségét és integritását és teszik ezt abban a tudatban, hogy ezáltal a román és magyar nép közös nemzeti érdekét szolgáljuk. Mi Bucurestii magyarok, meg vagyunk győződve arról, hogy a román és a magyar parasztság érdekei teljesen azonosok és mint Erdélyi magyar parasztiújk, készek vagyunk teljes erőnkkel hozzájárulni a föld és ősi hagyományainknak minden idegen támadással szembeni megvédésére.

Megtörténhetik, hogy bizonyos idegen erőknek Románia és Erdély jövőjébe beavatkozását nekünk, ez ország magyar kisebbségének szemében kedvező színben tüntessék fel, mi azonban a legutóbbi nemzetközi eseményekből tudjuk hogy a mi és a közép-európai kis népek problémáit nem lehet megoldani, csakis a nemzeti függetlenségünk és szabadságunk megvédése iránti szolidaritásunk útján, ha idegen erők megkísérelnék, hogy kis nemzet-eltéréseinket saját céljaikra használják ki.

Ezért tiltakozunk Erdélyi nemzettestvéreink lelkének megmérgezése iránti kísérletek ellen és kérjük, hogy a magyarság hivatalos vezetői nyilatkozzanak állást minden demagóg propagandával szemben, amelyet a román állam ellen intéznek s amelynek csakis katasztrófális hatása lehet a magyar nép sorsára.

Kérjük, fogadja miniszterelnök úr, biztositunkat, mely szerint mi, magyar nemzetiségű román állampolgárok, felelőségünk tudatában, a román állam függetlenségének és integritásának megvédésében a román lelkiség mellett fogunk állani amely — minden demagóg propaganda ellenére — ma komoly garanciája a békének és a Dunamécsze kis államai függetlenségének.

A nyilatkozatot Cziko Lőrinc, a Bucurestii katolikus ifjúság elnöke, Huszár Emil, a Romániai Ujságírók Szindikátusának tagja, Szabó István Bakay Domokos és mások írták alá.

Csáky gróf magyar külügyminiszter: Megértést akarunk Romániával

A magyar államférfiak beszámoltak római és berlini útjukról, melynek során Csáky István Magyarországra békés szándékait hangsúlyozta ki

Budapestről jelentik: Gróf Csáky István magyar külügyminiszter a parlament külügyi bizottsága előtt hosszú nyilatkozatban ismertette a Telexi Pál gróf miniszterelnökkel együtt tett római és berlini látogatásának eredményeit. A beszámolóval azzal kezdte meg, hogy a tengelyhatalmak békés célt követnek és Magyarország politikája is párhuzamos ezzel. Minden dicséret megérdemli a tengelyhatalmakat, hogy gyors intézkedéssel eltakarították a visszamaradt romokat és megnyitották a tartós és igazságos európai elrendezés útját. Ugyanezt a tengelypolitikát izesi Magyarország is a maga kisebb körében.

— Józan megértést akarunk Romániával — folytatta Csáky gróf, — és barátságot Jugoszláviával. Csak a politikában avatatlank állítják, hogy szét akarjuk választani ezt a két államot. Röviddel ezelőtt javaslatot tettem Romániának egy kisebbségi egyezmény megkötésére vonatkozólag. Remélem, hogy nem túl hosszú idő múlva barátságos választ kapunk. Egy ilyen egyezmény igen sok akadályt elhárítana a békés közeledés útjából. A római és berlini látogatásaink kapcsán a tengelyhatalmakkal megbeszéljük a közép- és délkelet-európai viszonyokat is. A tengelyállamok mellettünk vannak, de még tanács formájában sem óhajtunk beleszólni szomszédaink felé irányuló külpolitikánkba. Ha jószándékú törekvéseink megvalósulnak, hosszú nyugalomra számíthatunk.

Szlovákiával szemben barátságos érzéseket táplálunk és hajlandók vagyunk a pozsonyi konzulátusunkat diplomáciai jelleggel felruházni. A lengyel-magyar barátság kötelekei változatlanul szorosak, mert hiszen mélyesüges együttérzésből fakadnak. Gazdasági téren remélhető, hogy összeköttetéseink Olaszország felé is elmélyülnek.

A német birodalommal gazdasági kapcsolataink egészen 1940. közepéig rendeződtek már. Megnyugvással tértünk vissza utjainkról, mert ujra meggyőződést szereztünk arról, hogy az erős Magyarország Olaszország részére a legelsőrangúbb politikai érdek. Kiki a maga életterében, elsősorban saját erejére támaszkodva kell, hogy tovább dolgozzék. Az igazságos elrendezés után nyugodtan nézhetünk a hosszú békére.

Gyermekgyilkossággal vádolták, de a bíróság felmentette

Csinos arcú, fiatal parasztnyenyecske Loichita Anna, aki csecsemőgyilkossággal vádjával került tegnap a temesvári büntetőtábla elé. A húsz éves zsebelyi asszony az elmúlt évben augusztus 24-én reggel, amikor az udvaron végezte munkáját, a szénaboglya tövében leánygyermeknek adott életet. A szülésnél nem segédkezett senki és utána az asszony a saját lábán bevászorgott a lakásba, míg a csecsemő az udvaron maradt. Ott találta meg az anyósa. A gyermek csak néhány órát élt és azután meghalt. Az orvosi vizsgálat alkalmával

a csecsemő nyakán leék foltokat találtak,

amelyeket fojtogatási nyomoknak vélték. A boncolás eredménye alapján Loichita Annát letartóztatták és megindult ellene az eljárás. A tegnapi tárgyaláson a menyecske sirva tiltakozott a súlyos vád ellen és azt hangoztatta, hogy nem ölte meg gyermekét. Hivatkozott arra, hogy a szülésnél nem segédkezett neki senki és lehetséges, hogy a külső sérülések nyomai akkor keletkeztek a gyermekben. A tanú kihallgatás befejezése után a táblai ügyész mondotta el vádbeszédét, amelyben

életfogytiglani kényszermunkára kiszabását kérte a vádlott asszonyra, akinek védelmét Brudariu Adrian ügyvéd látta el. A védőügyvéd az eset pontos ismertetésével és jogi érvekkel igyekezett megdönteni a vádat és felmentést kért. A büntetőtábla helyt adott a védő érveinek és

Loichita Annát felmentette.

A F E K E T E S A S

AZ IDÉNY LEGNAGYOBB SZENZÁCIÓJA.
RENDKÍVÜLI KALANDORFILM 2 RÉSZBEN

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kiételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A tréfas Halifax

Halifax külügyminiszter inkább mogorva, mint vidám férfi, ahogyan azt politikai héves szócstái is bizonyítják. Ellenben nem mindenütt oly zord és hívós ő, mint a parlamentben, ahol gyakorta hevesen támadják. A magánéletben tud igen kedélyes is lenni, mint ahogyan ezt a következő kis tréfas eset bizonyítja, amelyet ő maga beszélt el a napokban egy társaságban.

A külügyminiszter hétvégi kirándulásra utazott és ez alkalommal egy olyan vasuti fulkóba szállt be, amelyben már több utas tartózkodott. A szemközti ülésen két hölgy foglalt helyet, szépek nem voltak, ellenben meglehetősen vének, azokivül visszataszítóan hangosak is és szerénytelenek. A legkülönbözőbb kérdésekkel ostromolták az ez alkalommal védhetetlenül sarokba szorított külügyminisztert. Halifax ugyanis a vasuti fulkó sarkában ült és tűnie kellett a szó-tornádót. Közben valami példás megtorlások töprengt és ennek az ideje csakhamar el is érkezett, mikor a vonat egy alaguton futott keresztül. Itt a sötétben Halifax többször megcsókolta a saját kezét és az egész fulkó közönsége viharos hahotával nyugtázott minden harsány cuppanást. A tréfa csattanója azonban csak akkor következett, amikor Halifax utazása céljához érkezett. Fogta a táskáját és kifelé indult. Előbb azonban mélyen meghajolt a vénecske hölgyek előtt és így szólt:

— Szabad tudnom, melyiküknek lehetek hálas az előbbi élvezetes pillanatokért?

Ezek pulykavörösek lettek és ajkukon megfagyott a beszéd. A külügyminiszter ezek után négedesen elrejtett, a mísszek pedig csakhamar kimenekültek a folyosóra, mert nem bírták tovább a kárörvendő gunyos mosolyok sortizét.

(F.)

— Románia nagykövete a görög udvarnál. Athénből jelentik: Csütörtök délelőtt különleges szertartások keretében nyújtotta át Radu Djuvara meghatalmazott miniszter és rendkívüli nagykövet megbízó levelét. Djuvara beszédet mondott és többek között a következőket mondotta: Az a tény, hogy az athéni román követséget nagykövetségi rangra emelték, jellemzi, hogy milyen fontosságot tulajdonít a két ország uralkodója az együttműködésnek. A Balkán-szövetséghez tartozó államok érdeme az, hogy eltávolították minden emlékeztést a fájdalmas multira. A jövő programjában a legfőbb alapelvek a béke, függetlenség és tekintély fenntartása. György király vélezásban kijelentette, hogy a két ország követségeinek nagykövetségi való átalakítása megfelel annak a fejlődésnek, amely Görögország és Románia között évek óta fennáll. Ez a hasznos együttműködés szerencsésen egyesíti a két államot, amelynek népet százados barátság fűzi egymáshoz.

— Felrobbant egy gránát a játszódozó gyermekek kezében. Marosvásárhelyről jelentik: Egy háboruból visszamaradt „döglött” gránát súlyos szerencsétlenséget idézett elő Sanciai községben. Négy iskolás gyermek az elemi iskolához tartozó kertben talált egy gránátot, amelyet kalapáccsal szét akartak verni, hogy megnézzék, mi van a belsejében. A lövedék felrobbant és a gyermekek közül kettőt darabokra tépett. A másik kettő súlyos sérüléseket szenvedett.

1786 május 6-án született Borne Ludwig német író. Tréfasan és gunyosan ostorozta korának ferdeségeit. Munkái, melyek közül egyesek magyar fordításban is napvilágot láttak, összesen tizenkét kötetben jelentek meg.

1859. május 6-án halt meg Humboldt Sándor báró hírneves német természettudós és utazó. Nagyon sokat utazott az egész világon, de különösen Délamerikában és Szibériában. Foglalkozott a természettudomány minden ágával és számos új megállapítást tett. Több új tudományágnak is megvetette az alapját, így a növényföldrajznak és az összehasonlító klimatológiának. Nagymérvű tudományos irodalmi munkásságot fejtett ki.

1933. május 6-án gyilkolták meg Doumer Paul francia köztársasági elnököt. Doumer jogtudományi diplomájának megszerzése után előbb hírlapíró volt, majd képviselőnek választották és mint ilyenek nagy szerepe volt a francia radikális pártban. 1895-ben pénzügyminiszternek nevezték ki. Később a kamara, majd a szenátus elnöke lett. Több alkalommal volt elnöklélő, amíg végre 1930-ban megválasztották. Gyilkosa, aki egy kiállítás alkalmával követte el a merényletet, politikai okból cselekedett.

(—) Házasság. Zsizsik Illés, Zsizsik György aurélházai bíró fia Magyarszentmártonban az oltárhoz vezette Farkas Verát, Farkas István magyarszentmártoni lakos leányát. A lakodalmat jókedvben, cigánzene mellett és sok vendég részvételével, Aurélházán tartották meg.

(—) Temesvár közegészségi helyzete a városi főorvosi hivatal kimutatása szerint kedvező. Járványok nincsenek és ragályos betegségek is csak viszonylag csekély számban vannak. Jelenleg mindössze tizenöt vörhenyes, egy bárányhimlős, két orbáncos, tizennygy kanyarós és egy maláriás beteg áll Temesvár területén orvosi kezelés alatt.

— Hazaárulásért 15 évi kényszermunkára ítélték. Bucurestiből jelentik: A II. hadtest katonai törvényszéke most tárgyalta Mayer István hazaárulási bűnperét. Mayer István a piperai 1-es repülő vadász századnál teljesített katonai szolgálatot, az elmúlt év februárjában azonban az egyik szomszédos államba szökött és ott hét hónapig kémtanfolyamot látogatott. Ezután visszatért Romániába abból a célból, hogy itt különböző katonai természeti információkat szerezzen. Nemsokkal később az aradi rendőrség letartóztatta. Mayer István kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a román repülő egységekről különböző tervek és kimutatásokat bocsátott annak a szomszédos államnak rendelkezésére, amelynek kémiszolgálatába lépett. A katonai törvényszék a vádlottat hazaárulásért, szökésért és tiltott határátlépésért 15 esztendei kényszermunkára ítélte.

— Szabadlára került Coroiu. Ploestiből jelentik: Coroiu Gheorghita, a hírhedt banditák annak idején a bacăui esküdtészek öt évi fogház-büntetésre ítélt. Coroiu most szabadlára helyezése iránti kérvényt nyújtott be és ebben hangsúlyozta, hogy az elrabolt pénzekből szegény embereket segélyezett és büntetésének legnagyobb részét már kitöltötte s ez alatt az idő alatt kifogástalanul viselkedett. A kérvény fellett tegnap döntött a prahovai törvényszék, a mely elrendelte Coroiu feltételes szabadlábrahelyezését. Tegnap már el is hagyta a fegyházat és hétfőn ugyanez a törvényszék dönt valóperében.

— Román szépművészeti kiállítás Brüsszelben. Brüsszélből jelentik: A szépművészeti palotában csütörtökön délután avatták fel a román népművészeti kiállítást. Az ünnepségen Radulescu Mehediint brüsszeli követ, Pontus tábornok, a belga-román egyesület alelnöke, a diplomáciai kar számos tagja és igen sok személyiség jelent meg.

A repülő kém

Ilyen is van már, de nem házból és vérből. A repülő kém nem ember, hanem egy titokzatos szerkezet, amely még pontosabban működik, még megbízhatóbb, gyakran csalóba érzékszerveinél. Az angol legfőbb hadvezetőség most kísérletezik egy ilyen önműködő géppel, amely pilóta nélkül a földről rádió-sugarakkal kormányozható és önműködő fényképező felvevő készülékkel van ellátva. Ez a fényképező szerkezet a legpontosabb felvételt készíti tetszősűrűségi magasságból a terepről és a nyert képet televízió útján vetíti vissza a földön kifeszített ernyőre bármilyen irányból. Van még egy nagy előnye ennek a találmánynak. Titka nem juthat sohasem hivatalon kezebe, mert ha a leggyengébb találat éri is, a készülékre szerelt robbantó szerkezet azonnal elpusztítja az egész gépet.

A szombati májusi ájtatosságok a temesvári templomokban

A püspöki székesegyházban szombaton este hét órakor német nyelvű ájtatosság lesz és Plesz József kanonok, belvárosi plébános német nyelvű szentbeszédet mond. A belvárosi plébániatemplomban este nyolc órakor magyar ájtatosság lesz, szentbeszéd nincsen. A gyárvárosi plébániatemplomban este hét órakor magyar nyelvű ájtatosság lesz, szentbeszéd nincsen. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban este félnyolc órakor magyar nyelvű ájtatosság lesz, szentbeszéd nincsen. A józsefvárosi plébániatemplomban este egyegyed nyolc órakor magyar ájtatosság lesz és magyar szentbeszédet Groczky Péter esperes mond. A mehalai plébániatemplomban este hét órakor magyar nyelvű ájtatosság, szentbeszéd nincsen.

— Anglia elismerte Szlovákiát. Pozsonyból jelentik: Páres pozsonyi angol konzul tegnap felkereste Durcsánszki szlovák külügyminisztert és közölte vele, hogy Nagybritannia elismeri a szlovák államot.

(—) A helytartó ellenőrző utja. Marta Alexandru dr. királyi helytartó a május 10-iki ünnepségek után Krassó és Szörény megyékbe hosszabb ellenőrző körútra indul.

— Agyonlőtte magát, mert nem nőülhetett. Iasiból jelentik: A városban feltűnést keltő öngyilkosság történt. Az egyik fogalmas uccán revolverrel agyonlőtte magát Scriban Romulus 22 éves fiatalember, egy általánosan ismert iasii ügyvéd egyetlen fia. A szerencsétlen fiatalember szerelmes volt egy manikűrös lányba és miután nem tudta feleségül venni, elkeseredésében föbelőtte magát.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Schummer Erzsébet, Selariu Ioan, Giura Iustina, Czinčár Mihály.

(—) A VÖRÖS KERESZT EGYESÜLET TEMESVÁRI FIÓKJÁNAK KÖZGYÜLÉSE holnap, vasárnap délelőtt fél tízenként órákor lesz a város háza tanácstermében. A közgyűlésre az érdeklődőket ezuton is meghívják.

Az ingatlannyilvántartási könyvecskék benyújtásának sorrendje

Hétfőn, május 8-án a következő uccák háztulajdonosai nyújtsák be az ingatlannyilvántartási könyvecskét a rendőrségen: Dacilor, Dascal Ioanovicu, Dascal Lungu, Davila, Delavrancea, Demetriade, Detunata tér, Deva, Dionisie, Doamnei, Dorobantilor, Dragasani, Draghiciu, Diaconovici Loga, Dima, Duca, Damaschin, Bojinea, 1 Decembrie, Delfin, Deliblatá, Diaconul Coresi, Diana, Dodona, Doja, Dragalina tér, Dreptatea, Dragos Voda, Dan C., Dunarea, Dobosan M., Donici A., Emanuel Ungureanu, Eminescu, Eugen de Savoya, Episcopul Grigorescu, Edison, Epurilor, Eroilor dela Tisa, Eroina Teodoroiu, Estonia, E. Garloasu, Eliade Radulescu, Eneas, Eugen Carade ucca. A könyvecskék délelőtt nyolc és egy óra között, délután pedig öt és hét óra között nyújthatók be a rendőrkvészura épületében az ötös számú irodában.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGALATA:

Szombaton, május 6-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Libertatii téren levő Jahner K. gyógyszerár

A II. kerületben a Dacilor uton levő dr. Kovács gyógyszerár

A III. kerületben a Porumbescu uccában levő Sárga gyógyszerár

A IV. kerületben a Bratianu uccában levő Diana gyógyszerár

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodan Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

M Ű S O R:

SZOMBAT, MÁJUS 8.

APOLLÓ: Kelet lánya (angol film)
CAPITOL: Repülő emberek (angol film)
RIVOLI: Szibéria hősei (orosz film)
SCALA: Az arizonai tigris (angol film)

ÍME EGY EMBER, AKI MEZEI MUNKÁT VÉGEZ

Izmai — a mindennapi, állandó munkában — megacélosodnak. Melle — amelybe reggeltől-estig friss levegő hatol — széles és erős. Szervei jól működnek, egészsége tökéletes.

AZ IRODAI TISZTIVISELŐ

lenben, akinek háta munkája fölé görnyed, órákon át mozdulatlanul ül és elhasznált levegőt lélegzik be, egészen más körülmények között él. Epp ezért, az esetek 80 %-ban rossz a vérkeringése, mája duzzadt, székrekedésben szenved, így állandóan rossz a közérzete. Egészségi állapotát a következőkben foglalhatjuk össze: meglassult anyagcsere, azaz a mérgező anyagok és salakok tökéletes kiválasztása. Ilyen esetekben az URODONAL kúra nagyon hasznos. Rendszeresen kiválasztja és eltávolítja az összes ártalmas anyagokat; tehermentesíti a májat, rendszeressé teszi az epe kiválasztást, dezinficiálja a beleket, rugalmassá teszi a véreket és revitalizálja a vért.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

URODONAL

A LEGJOBB REUMA ELLENI SZER

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

= KÖZGAZDASÁG =

Vasárnap szövetségbe tömörülnek a temesi királyi helytartóság területén működő összes kereskedelmi egyesületek

Az új alkotmány előírja, hogy az alkalmazottiak szakok szerint csoportosuljanak és pedig a királyi helytartóság területére megszervezve. Ugyanakkor felmerült a szükséglete annak, hogy a kereskedő munkaadók is ennek megfelelő szervezetet létesítsenek ugyanacsak a királyi helytartóságok területére, hogy szintén legyen megfelelő érdekvédelmük a célekkel párhuzamosan. Az erre vonatkozó törvénytervezet egyelőre még nem valósult meg és ezért éppelt előtérbe annak a megvalósítása, hogy

a temesi királyi helytartóság területén működő összes kereskedelmi egyesületek szövetségbe tömörüljenek,

amely szövetség szintén megalakítsa ezt a csúciszervezetét. Az újjászervezés kereteit a már meglévő Bánsági Kereskedelmi Testületek Szövetsége alkotja, amely a temesvári itélőtáblánál bejegyezve jogi személyiséggel rendelkezik és amely most tagjai sorába felveszi majd az összes kereskedelmi egyesületeket a királyi helytartóság öt megyéjéből.

Ezeknek a kereskedelmi egyesületeknek a kiküldöttel vasárnap, e hó hetedikén megjelennek a temesvári kereskedelmi és iparkamara nagy tanácsstermében és ünnepélyes formában kimondják a szövetségnek újjászervezését. Erre az alkalomra a királyi helytartóság területéről harminchárom egyesületet hívtak meg. Az újjáalakulást kimondó közgyűlés délelőtt tizenegy órakor átalakul ünnepélyes ülésé, amely impozáns manifesztáció lesz a szövetségi szervezés mellett.

Ezen az ünnepi diszülésen megjelenik Marta Alexandru dr. királyi helytartó is,

valamint résztvesznek a többi hatóságok vezetői. Kilátásba helyezték megjelenésüket Niculescu-Ritz, a Sfátul szövetség központi elnöke és Válcovici egyetemi tanár, a Nemzeti Újjászületés Frontja kereskedelmi és ipari osztályának vezetőikára is.

Az újonnan megalakítandó szövetség élére elnököt, alelnököt, szűkebb igazgatóságot és választmányt állítanak.

A kulturális mezőgazdálkodás történelmi fejlődése

Az egyes népek, országok és világrészek közötti mutatkozó kulturális, társadalmi és gazdasági eltérések a kultúr-mezőgazdálkodás fejlettségének, vagy elmaradottságának következménye gyanánt jelentkeznek. Az egyén és a társadalom életszintje mindenkor az illető nép vagy ország mezőgazdaságának kultúrfokához mérten emelkedő, vagy csökkentő irányzatú. Az északi és nyugati népek mezőgazdasági kultúrája a legfejlettebb és ennek nyomán iparuk és kereskedelmük is párhuzamosan lendült fel. Ezekből az országoktól délre és keletre eső népek mezőgazdasága már alatta áll az előbbieknak. Ennélfogva életszínvonaluk, kultúrájuk, társadalmuk, iparuk és kereskedelmük is kedvezőtlenebb téren mozog.

A legtávolabbi keleten és délen lakó népek-nél primitív és konzervatív mezőgazdasággal találkozunk,

iparuk és kereskedelmük gyermekcipőkben jár. Kultúrájuk és társadalomuk még a nyomai is hiányoznak.

A kezdetleges földművesnek nagyobb földterület állott rendelkezésre, mint amennyit művelés alá vett. A többletermelést viszont úgy oldotta meg, hogy lecsipett a tartalékföldjéből és nagyobb területet vett művelés alá. A mag elvetése után az aratásig felé sem nézett és a természet szeszélyére bízta azt. Ilyen gazdálkodás mellett a termés által a földből elvont táp-

anyagok pótlására nem is gondolt a földműves. Az idők folyamán a népek annyira elszaporodtak, hogy a tartalékföldek is elfogytak és

és a népsűrűség elsősorban az északi és nyugati népeknél lépett fel olyan arányban, hogy a termőföldek elégteleneknek bizonyultak.

Ezen kényszerhelyzet hatása alatt olyan rendszabályokat alkalmaztak, amelyek révén a mai kultúrnívóra emelhetők mezőgazdaságukat. Olyan gazdasági eszközök alkalmazása vált szükségessé, amelyeknek előállítása az iparosodáshoz vezetett, majd a kereskedelmet hozta lendületbe. Az ezen országoktól délre és keletre eső országokban is éreztették hatásukat a népszaporodással kapcsolatos szükségletek, de nem olyan mértékben, mint amazoknál. A tartalékföldek igénybevétele ez utóbbi népeknél kitelődött és kereskedelmük is alatta maradt. Az egészen délre és keletre fekvő népek mezőgazdasága primitív, illetve konzervatív jellegű bir. Ezeknél a kihasználhatatlan természeti források ellenére is az ipar és kereskedelem hiányzik.

Mindezek az állapotok a kulturális mezőgazdálkodás hiányának tudhatók be.

Hollandiában, Dániában és Norvégiában tanyarendszer uralkodik és a gazdák középiskolai, vagy egyetemi szakképzettséggel bírnak. A

földműves gazda a társadalmi életben az első helyen áll, mint kultúrember. Mezőgazdaságát a legnagyobb szakértelemmel párosult gondosság jellemzi, a lakások kényelmet nyújtanak a tanyák elrendezése valóságos üdülőtelephez hasonló. A nyugati államok földművelői már nem hódolnak ennyire a természet szépségeinek mert náluk

az esztétikát a mezőgazdaság ipari jellege váltotta fel.

Itt a földművelés ipari üzeme fejlődött. Ezek a népek elsősorban a növényi tenyészet feltételeinek megismerésére, az állat és növény természetének tanulmányozására, a talajviszonyok megfigyelésére helyeznek súlyt. Nagyfokú mezőgazdasági intelligenciájuk a természetjavító rendszabályoknak céltudatos alkalmazásához vezetett.

Minél keletibb és délib irányban haladunk ezekről a népektől, annál fejletlenebb mezőgazdasággal találkozunk. Ennek okát abban látom, hogy a földművesek a termelés alá kerülő növény élettani működésének törvényszerűségét alig, vagy egyáltalán nem ismerik. Megfelelő ismeretek hiányában nem egy bátor és lelkes vállalkozó gazda kulturális mezőgazdálkodásra adta magát, de hamarosan visszatért a megszokott módszerhez, mert az elért eredmény nem mutatkozott rentábilisnak. Milliós értékű szántógépekből ócskavas lett. Kinában például a földműves azt a

a tápanyagot, amit a termés útján elvon, ismét visszaadja teljes egészében a földnek.

Tízszor annyit dolgozik, mint bármely más nép mezőgazdája és mégis terméseredménye nem áll arányban a befektetett munkaerővel. Ennek oka az, hogy nem ismeri a váltógazdálkodást és tíz évig vet búzát buza után, rozost rozsa után. Az afrikai fekete nép mezőgazdálkodása a legprimitívebb, a faekét az asszony csecsemőjével a hátán vonszolja, míg a férfi rangosan lépked az eke után.

Meggyessy István.

A Dermata-gyár veszi át Arad és Temesvár nyersbőr készletét

A bucarestii bőrfeldolgozók a bőrarak leszállítását kéri.

A nyersbőr elosztást a kormány nemrégiben olyképpen szabályozta, hogy a 16 kilogrammnál súlyosabb nyersbőröket az ország számottevőbb városainak vágóhidjain a hadiszállító gyárak számára kell maximális áron beszállítani. A bőrgyárak Bucurestiben értekezletet tartottak, amely alkalommal a nyersbőrmonopóliumot a következőképpen osztották fel egymás között: a bucarestii vágóhídon egy petroszenyi cég veszi át a nyersbőröket és ugyanez a cég végzi az elosztást is a gyárak között, előre megállapított arány szerint. Brassó, Kolozsvár, Arad, Temesvár, Nagyszeben, Nagyvárad, Iasi, Craiova és Cernauti városok vágóhidjain a Dermata-bőrgyár végzi a nyersbőr elosztását. Chisinau és Ploesti városokban az átvétellel Mociornita bucarestii bőrgyárat bízta meg az értekezlet. Szakkörökben az a vélemény alakult ki, hogy amennyiben a 16 kilogrammon felüli nyersbőrök átvétele és elosztása a gyakorlatban is beválik, az érdekelte gyárak a nyersbőrmonopóliumnak a könnyű bőrrökre való kiterjesztését is fogják javasolni.

A fővárosi bőrfeldolgozó iparosok céhe emlékiratot nyújtott át a munkügyi minisztériumnak, amelyben a bőr- és talpárak kormányintézkedéssel való leszállítását kéri. Arra hivatkoznak, hogy a magas árakat az iparosok nem tudják a fogyasztókra átiratni és emiatt munkátlanságra vannak itélve. Ugyancsak sürgeti a gumicipők forgalomba hozatalának megakadályozását is. Az emlékiratra adandó választ szakkörökben érdeklődéssel várják.

Házadoleszállításnál a tulajdonos lakása nem jön figyelembe

A bucarestii itélőtábla negyedik tagozata helyt adott azon felfolyamodásnak, amelyet egy háztulajdonos miatt adott be, hogy a pénzügyigazgatóság elutasította a házadó adminisztratív uton való leszállítása iránti kérelmét. A felfolyamodó házában egy lakás megírult és számítása szerint az egyenes-adótörvény 13. szakasza szerint igénye volt a leszállításra, mert jövedelme 25. százalékkal csökkent. A kincstár a jövedelem kiszámításánál a tulajdonos által lakott lakás bérértékét is figyelembe vette, amikor is a csökkentés nem érte el a 25. százalékot. Ezt a számítást az itélőtábla nem fogadta el és a döntés szerint az egyenes-adótörvény 13. szakaszának 4. par. alkalmazásánál nem a ház bérértéke, hanem a szoros értelemben vett jövedelem az irányadó.

Árfolyamok

PÉNTEK, MAJUS 5.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint 75.28—76.45, belgas 23.87—24.23, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59 francia frank 3.78—8.85, svájci frank 31.81—32.29. Ezekben az árakban a devizafelár is bennfoglaltatik. Dinár 2.393—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki: Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta 1700—1750 angol font, 30%-os szabadkvóta 1685—1700 angol font, 20%-os kvóta 1365—1400 angol font 40%-os kvóta 1066—1075 holland forint, 30%-os sz.-kvóta 187—193 dollár, 30%-os szabadkvóta 358 svájci frank, 30%-os kvóta 88—91 francia frank, 30%-os sz.-kvóta 10 belgas (kliring) 60 belgas, 15%-os 61 zloty, 30%-os kvóta 67.50 svédkorona, 30%-os kvóta 87.50

— **A kincstár ingatlanelvételei jogának gyakorlása.** A semmitörvény második tagozata véleményeltérésben maradt azon kérdésben, hogy gyakorolhatja-e a kincstár a mezőgazdasági ingatlanra vonatkozó elvételei jogát kényszerárverésen is és ha az árverésen nem vett részt. A felfolyamodó árverésen vett ingatlant, de a vételi bizonyítvány kiadása előtt a kincstár letette az árverési vételárat, mire a bíróság a kincstár javára adta ki a vételi bizonyítványt. A kérdésben kiegészített tanács fog dönteni.

— **Tervért és engedélyért is díjazandó az építész.** Az ifjúi törvényszék 150 ezer munkadíjat ítelt meg Ricci építész javára, aki megbízásból egy blokkháztervét készítette el, majd a megbízók másnak adták ki az építkezést, vagyis a terv végrehajtását. A törvényszéki ítélet szerint a felkerésre adott építészeti tervért munkadíj jár és az ajánlatnak nem tekinthető.

— **A vállalkozói adóvallomások benyújtásának határideje.** A pénzügyminisztérium meghosszabbította a köz- és magánmunkálatok vállalkozói vallomásának benyújtási határidejét május 15-ig. Az eredeti határidő április 30 volt.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye írta: Félegyházi Andras

Utánnyomás tilos.

— Nekem bizony. Találd el, mit akarok mandani?
— Fogalmam sincsen, Yvonne. Talán le akarsz beszélni a gyár alapításáról?
— Szó sincs róla, éppen ellenkezőleg azt akarom mondani, hogy csináld meg minél előbb a vállalatot.
— Köszönöm, hogy ilyen jó véleménnyel vagy a dolog felől, aranyos Yvonne.
— De még más is akarok mondani és ez az alapötökre vonatkozik.
Alexandre Limoujel már tisztában volt vele, hogy győzött, de azért érdeklődéssel kérdezte:
— Mi van az alapötökvél, szerelmem?
— Madame d'Hiver egyenesen a szemébe nézett a férfinék és nagy megfontoltsággal ejtett ki minden szót:
— Az alapötökvében én is részesedni kívánok. Azt mondtad, hogy családi részvénytársaságot csinálnsz. Én is a tagja vagyok már a családnak, tehát jogom van, hogy a részvénytársaságban én is résztvegyek.
— Komolyan mondd ezt, Yvonne?
— Egészen komolyan. Elhatároztam, hogy az ötödik millió frankkal én lépek be a részvénytársaságba.
Limoujel lesütötte az arcát, hogy a nő ne lássa rajta a diadal kifejezését. A madame azonban úgy gondolta, hogy a fejhajtás a meghatározottság jele.
Egy-két percnyi csend után Limoujel megszólalt:
— Hálával veszem tudomásul, hogy vállalkozásomban annyira megbízol, hogy egy millióval kívánás betársulni. Nem félted a milliódat, Yvonne?
— Madame d'Hiver rendületlen bizalommal válaszolt.

84

— Amíg te nem félted a két milliódat és amíg Marianne és Jeanette máni nem reszketnek a pénztükért, addig nekem sincsen aggodalmam. Nemcsak ezt a milliót, de minden vagyonomat szívesen bocsátom a rendelkezésedre.

— Köszönöm, — szolt Limoujel és a kezével elhárító mozdulattal tett, — ennyire nem meggyünk. A részvénytársaságban való részesedéset elfogadom azért, mert valóban jogod van, hogy tagja légy a családi részvénytársaságnak és mert tudom, hogy ez a befektetés vagyonodat gyarapítani fogja. Egyet azonban már most le kell szögezmem. A te vagyonod kezelése teljesen külön történik az enyémtől. Ha Gérard Auboin nem akart hozományvadásznak látszani, nekem annál kevésbé van kedvem ilyesmihez. Vigyázni, örködni fogok anyagi érdekeid fölött, de a vagyonunkat nem egyesítjük.

— Ahogy jónak látod, Sandy.
— Hálás vagyok, hogy e tekintetben nem csinálnsz nekem nehézséget. Én téged akarok feleségül venni, nem pedig a vagyonodat. Hogy pénzed egy részét bele akarod gyümölcsözőtőleg fektetni olyan vállalkozásba, amelyet én létesítek, az más, az a te szabad elhatározásod. Azonban ehhez is csak azért járulok hozzá, mert erős a meggyőződésem, hogy a gyár olyan hasznot fog hajtani, a milyet kevés más vállalkozás.

— Hát akkor rendben van, Sandy, — jelentette ki madame d'Hiver, — ezek után pedig intézzük el az üzletet.

Félemelkedett a helyéről és folytatta:

— Átmegyünk a kis szobába.
Beleptek abba a kis szobába, amelyet a madame a házszobája közelében rendezett be magának. A szobában íróasztal is volt, amelyen levelezésért szokta intézni, az egyik sarokban pedig pánccéliből készült pénztárcsók állott.

Madame d'Hiver az asztalról fölvetette ott heverő ridiküljét, kinyitotta, kiemelt belőle egy szatytyánból készült kis zacskót és abból acélkulcsot szedett elő.

— Nézzük csak, mennyi készpénz van itthon?

Ezzel kinyitotta a pénztárcsóját. Beletette a kulcsot a zárba, a szekrény oldalán betűkkel állott korongot forgatott, majd a kulcsot megfordította. A pánccélszekrény kinyílt és a madame annak

110 m.-es gát: Liskay KAC, Kiss Esta Sun, Sever Rékás.

400 m.-es gát: Kovács Béla UAC, Spaniol St. Roman, br. Bánffy István KAC, V. Serbakov Viforul Dacia, Simionescu Viforul Dacia.

Távolugrás: V. Ludu Venus, Boranda V. Dacia, Moinea Soimii, Iost Vif. Dacia, Krupka Esta Sun, Rosianu Venus, Mathias Venus, Kiss Esta Sun.

Magasugrás: V. Hársfalvi V. Dacia, Liskay KAC, Mészáros KAC, Kreissel SSSGB Cojocarur Vulturusul.

Hármasugrás: Bejan Venus, Siantiu Astra Arad, Rosianu Venus, Iost V. Dacia.

Rúdugrás: Neumann Politehnica, Puskás Kolping Brassó, Beatu St. Román, Stavros As. M. Brassó, Csáklány Venus.

Súlylökés: Comann As. M. Brassó, Savu V. Dacia, Borcoman KAC.

Diszkoszvetés: Moga V. Dacia, Savu V. Dacia, Mossberger SSSGB, Hegedűs UDR, Popescu V. Dacia, Forgács Rékás, Locharius SSSGB, Biró KAC, Rádásan Soimii, Stefanescu R. Válcia.

Gerelydobás: Cruli Venus, Eilhardt Rékás, Costandache ANEF, Treistaru Braila, Martin Rapid Temesvár.

Kalapacsvetés: Hegedűs UDR.

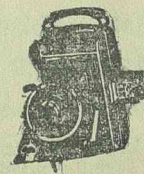

Foto Sport-Optik

Fotolaboratorium „Agfa”, „Kodak” és „Voigtlander” gépek és filmek.

A. M. Mülley

Timisoara I., Strada Solderer 11.

egyik rekeszből kazettát szedett elő. A kazettából nagy halom bankjegyet szórt az íróasztalra.

— Légy szives megszámolni, — kérte a férfit.

Limoujel odalépett az íróasztalhoz és közömbösen kezdte a pénz megolvasását. Néhány perc múlva kijelentette:

— Háromszáznolcvanezer frank.
Az asszony elvett harminc darab ezrest, bedobta a kazettába, azt pedig visszatette a pénztárcsók rekeszébe, miközben beszélt:

— A harmincezer frankot megtartom, mert szükségem van idehaza is némi pénzre. A háromszáznolcvanezer frankot készpénzben nyomban rendelkezésedre bocsátom. Azt már elmondtam neked, hogy a Moussié pezsgógyár jelenlegi tulajdonosától havi huszezer frankot kapok. Amikor idehaza vagyok, ennek alig negyedét, ha utazom vagy Párisban, esetleg fürdőhelyen tartózkodom, legfeljebb a felét szoktam elkölteni. A többi a Crédit Lyonnaisnál levő folyószámlámra kerül.

Több bankkönyvet vett elő a szekrényből és Limoujel felé nyujtotta:

— Állapítsd meg, kérlek, mennyi pénzem van a bankban?

Limoujel sorra föllapozta a betétkönyveket, megnézte azok végösszegeit, melyeket egy kis cédulára fölirt. Hamarosan elvégezte az összeadást.

— Egymillió és kilencszázezer és hatszázharminchat frank, — mondotta.

— Köszönöm. Tehát kapsz most háromszázezer frank készpénzt és hatszázötvenezer frankra csekket. A pénzt akár holnap fölveheted.

— Ó, nem, annyira nem sűrűs. Szíveskedj talán a csekket a Crédit Lyonnaise párisi intézetére kiállítani.

— Ahogy parancsolod, szívem.
A takarékkönyveket visszatette és ugyanabból a fiókból csekkönyvet szedett elő.

Leült az íróasztalhoz és kitöltötte a csekket. Aztán Limoujelnak nyujtotta:

— Tessék. Párisban kifizetik neked a hatszázötvenezer frankot.

A csekkfüzet visszakérült a pánccélszekrénybe, amelyet újra bezárt, a kulcsot a szatytyánból zacskóba, a zacskót pedig a ridiküljébe tette,

(Folytatása következik.)

Május 28. és 29. napjain választás lesz Magyarországon

Teleki Pál gróf miniszterelnök vasárnap már programbeszédet tart Szegeden A Magyar Élet Pártja a választási harcban

Feloszlatják a magyar szociáldemokrata pártot

Budapestről jelentik: A hivatalos lap mai száma közli a képviselőválasztások időpontját. Május 28-án Budapesten, Debrecenben, Győrött, Hódmezővásárhelyen, Kecskeméten, Miskolcon, Pécsen és Szegeden, a megyékben és az egyéni választó kerületekben, május 28-án és 29-én tartják meg a választásokat.

A kormányrendelet adott ki zsidók választójogával kapcsolatban. A rendelet szerint akiket a képviselőválasztási névjegyzékbe felvettek, ha ők zsidónak kell tekinteni, köteles ezt a tényt bejelenteni nyolc nap alatt. A bejelentést továbbítják a központi választmányhoz, amely végső fokon határoz. Az elutasító határozattal szemben panasszal lehet élni a közigazgatási bíróságnál. A rendelet részletesen megállapítja, milyen iratok alkalmasak a megkívánt kellek igazolására és megállapítja, hogy a törvény értelmében a törvény kihirdetését követő 4 hónap alatt tartott választásokon, tehát a jelenlegin is a törvény értelmében zsidónak tekintendő személy választási jogosultságához elég annak igazolása, hogy úgy saját maga, mint szülei, illetve nagyszülei magyar területen születtek. Ha az anyakönyvi kivonat beszerzése leközdetlen akadályokba ütközik, igazolásul elfogadnak olyan köziratot is, amelyből a születési év, hely és származási kapcsolatok kétségtelenül megállapíthatók. A rendelet ezután a megtorló intézkedéseket ismerteti.

Egyes délutáni lapok teljes megállapításokat közöltek a zsidótörvény választójogi rendelkezéseivel kapcsolatban. Az 1939. évi törvény-cikk 4. szakasza értelmében Magyarország területén közjogilag zsidónak tekintett egyén akkor rendelkezhetik cselekvő és passzív választójoggal, ha ő maga, vagy szülei 1867. december 31-én Magyarország területén lakott. Aki a törvény rendelkezései szerint zsidónak tekintendő,

az köteles ezek minőségét hivatalosan bejelenteni, tudomásulvétel végett.

Szeged városa gróf Teleki Pál miniszterelnököt kérte fel a magyar élet pártjának listavezetőjéül. A magyar kormányelnök előreláthatóan

vasárnap Szegedre utazik és ott programbeszédet mond.

Ez a beszéd indítja meg a magyar élet pártjának választási kampányát és ez a nyilvánosság elé tárja azt a programot, amellyel a magyar kormány és pártja a közvélemény elé lép.

A Pesti Újság csütörtöki számában olyan érteülést közölt, hogy a magyarországi szociáldemokrata-párt feloszlata külsőben áll. A Népszava ezért a péntek reggeli számában keményen nekitámadt a Pesti Újságnak. A Pesti Újság péntek délből megjelent száma már közli, hogy a szociáldemokrata-párt feloszlását politikai körökben befejezett ténynek tartják. Pénteken jól tájékozott kormánypárti körökben megerősítették a párt feloszlásának híret.

Rádió

SZOMBAT, MÁJUS 6.

Bucuresti. 7: Hanglemek, torna, orvosi és háztartási tanácsok. 12: Hanglemek. 13: Időjelzés, sport és vízállásjelentés. 13.05: Népdalok. 13.30: Hanglemek. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: Hanglemek. 15.10: Aktualitások. 17: Strajer óra. 18.15: Munka s jókedv. 19.15: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.17: A világ. 19.35: Jean Moscopol énekel. 20: Elő-

adás. 20.15: Táncczene. 21.00: Rádióüzenetek. 21.15: Schumann oratóriuma. 22.15: Sporthírek. 23.05: Hírek. 23.20: Hanglemek. 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? 12.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.20: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.20: Ilos-vay Jazzénekös. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Kubányi Endre magyar nótákat énekel. 17.50: Danj bá' 19.40: A rádió postája. 20.10: Thea Conbruch énekel. 20.40: Közvetítés a Baros-térről. 21.10: Irodalmi est közvetítése. (I. rész). 22: „Az öreg tekintetes” hangjáték három részben. 23.10: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: Operaházi zenekar. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 14.30: Hanglemek. 18.10: A Szociális Missziótársulat rádióeladása. 20.05: Mezőgazdasági félóra. 20.35: Sz. Horváth János elbeszélése. 21: Hírek, löversenyeredmények. 21.20: Táncclemek. 22.15: Irodalmi est közvetítése. (II. rész). 23.20: Időjárásjelentés.

Bécs. 20: Német népdalok. 20.40: Teniszmérkőzés közvetítése. 21.15: Operaelőadás.

Belgrád. 19.15: Lemezek. 21: Népdalok. 22: A rádiózenekar hangversenye. 23.15: Zene.

Milánó. 20.25: Lemezek. 21.35: Könnyű és táncczene. 23.15: Dalok. 24.15: Táncczene.

Páris P. T. T. 21: Lemezek. 22.10: Hangképek. 24: Táncczene.

Varsó. 20.15: A rádiózenekar hangversenye. 22.00: Operaelőadás. 24.15: Táncclemek.

Mindenki békére vágyik

— de a béke „nem mindenkire nézve azonos fogalom“

— mondotta Gafencu külügyminiszter belgrádi nyilatkozatában

Gafencu külügyminiszter, aki ma délelőtt 9 órakor megérkezett Belgrádba, fogadta a Politika című lap munkatársát és a következőket mondotta:

— Nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy Európában nincsen államférfi, aki a háború akarná. Mindenki a béke után vágyik, de a béke szavak nem mindenki számára azonosak. A külügyminiszter ezután megcáfolta azt a hirt, mintha egybe akarná hivni a Balkán-szövetséget rendkívüli értekezletre. A Balkán-szövetség államainak magatartása világos és közsímet; a

békét akarják.

A jugoszláv lapok beszámolnak arról, hogy Gafencu külügyminiszter pénteken délelőtt megérkezett Belgrádba. Egyben azt is megírják, hogy Gafencunak információs jellegű volt az útja az európai hatalmak fővárosaiban és Romániában közölte és leszögezte Románia külpolitikáját. Ez a külpolitika főleg a Duna medence és a Balkán problémáit kívánja megoldani. A Samouprava rámutat arra, hogy Románia és Jugoszlávia szövetsége a tradicionális együttműködésen és a békeszereteten alapszik.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fűrdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy le. Levezetés nem közölhető. Há zasság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felveszi I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Ti voli mellett), Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Mindenes jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Németül beszélő előnyben. I. Bulev. Regina Maria 3. II. emelet, ajtó 6. a Victoria bank mellett. 889

Gépirónó kerestetik a temesi helytartóság szociális osztálya részére. Havi fizetés 3.200 lei-ig. Pályázatok a végzett tanulmányokat, a családi állapotot és eddigi működést igazoló okmányokkal együtt a következő címre adandók be: Inspectoratul scolar, Timisoara. 932

Lakás

Egyszobás lakást lehetőleg kertes házban keres fiatal házaspár. Címeiket a kiadóba kér leadni 994

Komplett I. emeleti ötszobás hallal bíró villa lakás kiadó azonnal, vagy június 1-re. Felvilágosítás 12—21 telefon szám alatt. 941

Kétszobás, előszobás, összkomfortos lakás I. emeleten a III. kerületben villamos megállónál kiadó. Erdéklődni III., Str. Aries 10. 938

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle vilom-tejkrémet, vilom-tejszappant és vilompuvert, három színben. Kaparató kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Bratianu.

Kiadó azonnal 1 szobás, konyha, éléskamra szuterén lakás, új épületben. III., Str. Feldiara 1/a. 942

Kétszobás, konyhás, fürdőszoba nélküli tágas lakást keresek az I. kerületben. Címeiket „Jó lakó” jelígyére. 922

Modern 5 szobás, földszinti lakás aug. 1-től esetleg korábban is kiadó. II., Piata Coronini 4. alatt, megtekinthető. 943

Adás-vétel

Vennék Lexikon sorozatot. Címeiket „Könyvtár” jelígyére a kiadóba kérem. 982

Egyajtóes fégszekerény, jó állapotban kézalatt megvételre kerestetik. Címeiket a kiadóba kérem leadni. 923

Gyermekágy megvételre kerestetik. Címeiket kérem a kiadóba leadni. 942

Különjele

Két irodahelyiség a kormányzéki épülettel szemben ügyvédi irodának különösen alkalmas, június 1-re kiadó. I., Str. General Doda 3. 938

Tágas üzlethelyiség 2 kirakattal és hozzátartozó kétszobás lakás, fürdő, szobával megfelelő mellékhelyiségekkel a II., Str. Stefan Cel Mare 8 alatt augusztus 1-től, esetleg előbb is kiadó. Bővebbet II., Piata Coronini 4. I. emelet. 944

Törött porcellánt, kerámiát, elefántcsontot, kristályt, márványtárgyakat kifogástalanul restaurálok, hiányzó részeket pótolok. Fenyvesné, III., Bulevardul Carol 7. II. 945

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia si editura S. I. n. c. Arad.